

din acest punct de vedere, s'a introdus un formular special servind de legitimație de călătorie, în care casierul înscrie stația de destinație și clasa

cerută de călător și aplică prin scriere, prețul biletului ast-fel cum rezultă din tarif. Acest sistem e pus în aplicare din cursul lunii August a. c.

NOTA

Asupra arcelor de parabolă și arcelor de cerc, când se poate înlocui fără erore neadmisibilă DS prin DX în formula lui Navier; Liniele de Influență a împingerilor și momentelor încovăetore în cazul arcelor parabolice

DE

TANCRED CONSTANTINESCU, Inginer în Serviciul Studiilor și Construcțiilor

În nota de față n'am căutat de cât să dăm formulele împingerilor pentru arcele de parabolă și cerc în cazul când se poate înlocui elementul infinitesimal ds din lungimea arcului (măsurat pe fibra mijlocie) prin elementul dx corespunzător lui ds; de asemenea am căutat să studiez liniile de influență ale împingerilor și momentelor încovăetore, datorite sarcinilor izolate mobile.

M'am servit mult și de articolele publicate în «Annales des Ponts et Chaussées» de Inginerii Beliard și Souleyre; Am dat expresiunea împingerii în funcțiune de cantități, a căror valori, speciale pentru fie-care cas, se pot găsi în ori ce Aide Memoire; am adăogat și un tablou ce ușurează cu totul calculele.

În ultima parte a notei am studiat condițiunile pentru ca formulele date în notă să găsească aplicațiunea exactă.

CAP. I

Împingere

Să considerăm un arc A M B, simetric în raport cu axa oy, supus la o sarcină 2P aplicată în punctul M, vârful arcului.

Fie 2a deschiderea arcului și f fleșa; din cauza acțiunii sarcinei 2P, se va naște în punctele de reazăm A și B niște reacțiuni R_1 și R_2 ¹⁾; din cauza

¹⁾ Să se observe că—acum și pentru întreg studiul,—considerăm arcele ca articulate la nașteri, deci reacțiunile R_1 și R_2 trecând prin punctele A și B.

simetriei arcului și încărcării, aceste reacțiuni vor fi egale, precum și componentele lor orizontale și verticale Q și V; Q este împingerea arcului; Componenta verticală V o vom numi, pur și simplu, reacțiune.

O primă condițiune de echilibru ne dă

$$2V - 2P = 0$$

$$V = P$$

Împingerea Q nu se poate găsi static de cât numai în cazul când arcul ar fi articulat în M; în cas contrar, Q nu se poate găsi de cât bazându-ne pe teoria deformațiunei pieselor curbe.

Navier a dat cel d'ântëiu formulă ²⁾.

$$\int_{S_0}^S My ds = 0$$

care împreună cu relațiunile statice de echilibru resolvesc cestiunea echilibrului pieselor curbe; în această equațiune M este momentul încovăetor în secțiunea corespunđătoare abscisei x și ordonatei y a curbei (fibra mijlocie) și ds e elementul infinitesimal al fibrei neutre înainte de deformație.

Formula lui Navier nu ține compt de compresiune—care de almintrelea influențează puțin asupra mărimii eforturilor;—ea nu ține compt nici de temperatură.

Nu vom ține compt de compresiune; influența schimbărilor de temperatură se poate studia aparte.

Cestiunea e cu totul simplă,—nu mă voi ocupa de ea. Nu voi ține compt de compresiune din motivele de mai sus și voi aplica formula lui Navier.

1) *Parabolă*. Fie sarcina 2P aplicată în punctul

²⁾ În această formulă numitorul E l e presupus constatat; de aceea nu figurează în formulă.

M cu abscisa $Z = au$; fie Q și Q' împingerile arcului, V_1 și V_2 reacțiunile; am imediat

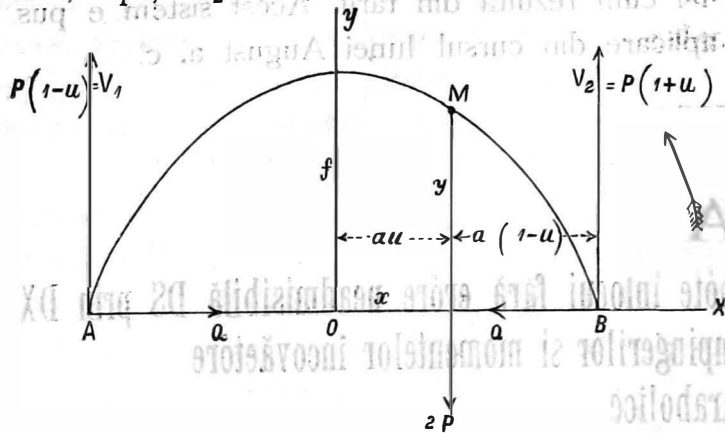

Fig. 1.

$Q - Q' = 0$, $V_1 + V_2 = 2P$ (1). Luând momentele un raport cu A am:

$$V_2 = P(1+u) \text{ deci în virtutea lui (1)}$$

$$V_1 = P(1-u)$$

Momentul încovăetor în secțiunea M este

$$M = \left| -Qy \right|_{-a}^{+a} + \left| P(1+u)(a-x) \right|_{au}^a + \left| P(1-u)(a+x) \right|_{au}^{-a}$$

considerând ca pozitive momentele forțelor ce tind a imprima o rotațiune în sensul săgeții.

Înlocuind valoarea lui M în ecuațiunea lui Navier în care am înlocuit ds prin dx am

$$Q \int_{-a}^{+a} y^2 dx = P(1+u) \int_{au}^a (a-x)y dx + P(1-u) \int_{au}^{-a} (a+x)y dx$$

$$\text{cea ce dă } Q = P \frac{(1+u)A + (1-u)B}{C} \quad (2)$$

or am lesne, ținând compt de ecuațiunea parabolii

$$y = f \left(1 - \frac{x^2}{a^2} \right)$$

$$(3') A = \int_{au}^a (a-x)y dx = f \int_{au}^a (a-x) \left(1 - \frac{x^2}{a^2} \right) dx$$

$$dx = \frac{1}{12} a^2 f (1-u)^3 (3u+6)$$

$$(3'') B = \int_{au}^{-a} (a+x)y dx = \int_{au}^0 (a+x)y dx +$$

$$\int_0^{-a} (a+x)y dx = \frac{1}{12} a^2 f (1+u)^3 (5-3u)$$

$$C = \int_{-a}^{+a} y^2 dx = \frac{16}{15} a f^2$$

Înlocuind aceste valori în ecuațiunea (2) am

$$Q = P \frac{\frac{1}{12} a^2 f \left[(1+u)(1-u)^3 (3u+5) + (1-u)(1+u)^3 (5-3u) \right]}{\frac{16}{15} a f^2}$$

sau în fine:

$$Q = \frac{5}{32} P \frac{a}{f} (1-u^2)(5-u^2) \quad (3)$$

Observ ca equat. (3) nu se schimbă când se înlocuiește u prin $-u$, lucru evident din cauza simetriei arcului.

Ecuațiunea (3') se poate deduce lesne din (3) înlocuind x prin $-x$ și a prin $-a$.

Observare. Când avem mai multe puteri ce acțiunează asupra arcului, împingerea totală este

$$Q = \frac{5}{32} \frac{a}{f} \sum P (1-u^2) (5-u^2)$$

conform principiului suprapunerii efectului puterilor

Linia de influență a împingerii. Am avut

$$z = au \text{ deci } u = \frac{z}{a}$$

Înlocuind în ecuațiunea (3) am

$$Q = \frac{5}{32} P \frac{a}{f} \left(1 - \frac{z^2}{a^2} \right) \left(5 - \frac{z^2}{a^2} \right) \text{ sau}$$

$$(a^2 - z^2)(5a^2 - z^2) = m^3 Q \quad (4)$$

Ecuațiunea (4) ne reprezintă curba variațiune împingerilor în raport cu pozițiunea sarcinei.

Să considerăm derivatele

$$m^3 Q' = -4z(3a^2 - z^2)$$

$$m^3 Q'' = 12(a^2 - z^2)$$

să facem să varieze z de la $-a$ până aproape de zero; derivata 1-a este pozitivă, funcțiunea crește; derivata 2-a fiind negativă curba e convexă în raport cu origina. Când z variază de la o valoare pozitivă, foarte vecină de zero până la a, derivata 1-a e negativă, funcțiunea descresce; derivata 2-a rămânând constant negativă, curba e tot convexă în raport cu origina. Pentru $x = 0$ derivata se anulează trecând de la valori pozitive la negative; Q e maximum pentru $x = 0$.

Maximumul valorii împingerii corespunde când sarcina calcă în dreptul vârfului acului.

Se poate construi lesne curba dată de eq. (4).

În adevăr să punem

$$z^2 = x' \quad (4')$$

și să construim această parabolă, în care valorile lui x' sunt cele date de ecuațiunea (4').

Curba deci se poate lesne construi.

2) Cerc. Să considerăm două sarcini P simetric așezate în raport cu OY; împingerea Q, produsă va fi dublul împingerii Q ce ar resulta când o singură sarcină P ar fi aplicată în m corespunzător abscisei lu; vom găsi pe Q_1 .

Momentul încovoetor în secțiunea m N corespunzătoare abscisei au este:

$$M = \left| Qy \right|_{-a}^a + \left| Pa(1-u) \right|_{-a}^{au} + \left| P(a-x) \right|_{au}^a \quad (5')$$

*) Formula lui Collignon.

care înlocuim în ecuațiunea lui Navier dă :

$$Q = \frac{Pa(1-u) \int_0^{au} y dx + P \int_{au}^a (a-x)y dx}{\int_0^a y^2 dx}$$

or după figură găsim : $x = r \sin \theta$

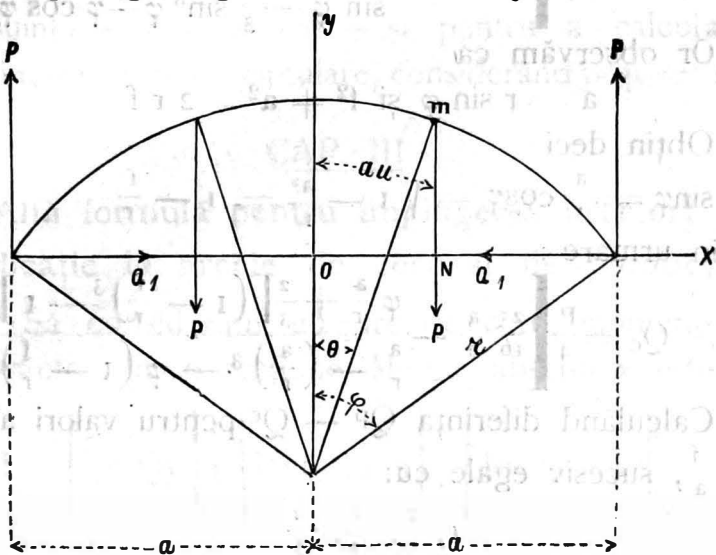

Fig. 2.

$$1 - x = r (\sin \theta - \sin \theta_0)$$

$$y = r (\cos \theta - \cos \theta_0)$$

$$dx = r \cos \theta d\theta$$

și punând :

$$I = \int_0^{au} y dx$$

$$I' = \int_{au}^a (a-x)y dx$$

$$I'' = \int_0^a y^2 dx$$

am :

$$Q_1 = \frac{Pa(1-u)I + P I'}{I''} \quad (5)$$

$$\text{Or } I = \int_0^{au} y dx = r^2 \int_0^{\varphi_0} (\cos \theta - \cos \varphi) \cos \theta d\theta$$

$$\text{sau } I = r^2 (A - B \cos \varphi)$$

$$I' = \int_{au}^a (a-x)y dx = r^3 \int_{\varphi_1}^{\varphi} (\sin \varphi - \sin \theta) (\cos \theta - \cos \varphi) \cos \varphi d\theta$$

$$\text{sau } I' = r^3 (A \sin \varphi - C - \frac{1}{2} B \sin 2\varphi + D \cos \varphi)$$

$$\text{în cari } A = \int_0^{\varphi_0} \cos^2 \theta d\theta = \frac{\varphi_0}{2} + \frac{\sin 2\varphi_0}{4}$$

$$- \cos \varphi B = - \cos \varphi \int_a^{\varphi_0} \cos \theta d\theta = - \sin \varphi_0 \cos \varphi$$

$$\sin \varphi A = \sin \varphi \int_{\varphi_0}^{\varphi} \cos^2 \theta d\theta = \sin \varphi \left[\frac{\varphi - \varphi_0}{2} + \frac{\sin 2\varphi - \sin 2\varphi_0}{4} \right]$$

$$- C = - \int_{\varphi_0}^{\varphi} \sin \theta \cos^2 \theta d\theta = \frac{1}{3} (\cos^3 \varphi - \cos^3 \varphi_0)$$

$$- \frac{1}{2} \sin 2\varphi B = - \frac{1}{2} \sin 2\varphi \int_{\varphi_0}^{\varphi} \cos \theta d\theta =$$

$$- \frac{1}{2} \sin 2\varphi (\sin \varphi - \sin \varphi_0)$$

$$D \cos \varphi = \cos \varphi \int \sin \cos \theta \cos \theta d\theta = \cos \varphi (\sin^2 \varphi - \sin^2 \varphi_0)$$

înlocuind aceste valori cu expresiunile lui I și I', și apoi punând pe I și I' cu ecuațiunea (5) ținând compt că

$$1(1-u) = v (\sin \varphi - \sin \varphi_0) \text{ găsim:}$$

$$(6) Q_1 \int y^2 dx = Pr^3 \left\{ \frac{1}{2} (\varphi \sin \varphi - \varphi_0 \sin \varphi_0) + \right.$$

$$\left. \frac{1}{2} (\cos \varphi - \cos \varphi_0) - \frac{1}{2} \cos \varphi (\sin^2 \varphi - \sin^2 \varphi_0) - \frac{1}{6} (\cos^3 \varphi - \cos^3 \varphi_0) \right\}$$

or

$$\int_0^1 y^2 dx = v^3 \int_0^{\varphi} (\cos \theta - \cos \varphi)^2 \cos \theta d\theta = v^3 X \quad (6')$$

or,

$$X = \int_0^{\varphi} (\cos^2 \theta + \cos^2 \varphi - 2 \cos \theta \cos \varphi) \cos \theta d\theta =$$

$$\int_0^{\varphi} \cos^3 \theta d\theta + \cos^2 \varphi \int_0^{\varphi} \cos \theta d\theta - 2 \cos \varphi \int_0^{\varphi} \cos^2 \theta d\theta$$

sau reducând după ce am integrat

$$X = \sin \varphi - \frac{1}{3} \sin^3 \varphi - \varphi \cos \varphi$$

prin urmare înlocuind cu (6') am

$$\int_0^1 y^2 dx = r^3 (\sin \varphi - \frac{1}{3} \sin^3 \varphi - \varphi \cos \varphi)$$

deci înlocuind în (6) obținem

$$(7) Q = \frac{Q_1}{2} = \frac{P}{4} \frac{(\cos \varphi + \varphi \sin \varphi - \cos \varphi \sin^2 \varphi - \frac{1}{3} \cos^3 \varphi) - (\cos \varphi_0 + \varphi_0 \sin \varphi_0 - \cos \varphi_0 \sin^2 \varphi_0 - \frac{1}{3} \cos^3 \varphi_0)}{\sin \varphi - \frac{1}{3} \sin^3 \varphi - \varphi \cos \varphi}$$

care este valoarea împingerei.

Variațiunea Împingerei. Numitorul ecuațiunii este tot-d'a-una pozitiv; în adevăr să considerăm funcțiunea

$$N = \sin \varphi - \frac{1}{3} \sin^3 \varphi - \varphi \cos \varphi$$

și derivata

$$\frac{dN}{d\varphi} = \sin \varphi (\varphi - \sin \varphi \cos \varphi)$$

care se poate scrie

$$\frac{dN}{d\varphi} = \sin^2 \varphi \left(\frac{\varphi}{\sin \varphi} - \cos \varphi \right)$$

cantitatea care e tot-d'a-una pozitivă; funcțiunea crește necontenit; cum N este pozitiv pentru o valoare particulară a lui φ , numitorul e tot-d'a-una pozitiv.

Maximul lui Q

$$Q = \frac{P}{4} \cdot \frac{Q' - Q'_0}{N}$$

corespunde minimului lui Q'_0

$$Q'_0 = \frac{1}{2} \cos \varphi_0 (\varphi_0 - 2 \cos \varphi_0 \sin \varphi_0 + \cos \varphi_0 \sin \varphi_0) = \frac{1}{2} \cos \varphi_0 K$$

să facem pe φ_0 să varieze de la $-\varphi$ la $+\varphi$ trecând prin zero; $\cos \varphi_0$ este tot-d'a-una pozitiv;

Să considerăm valoarea lui:

$$K = \varphi_0 - 2 \cos \varphi_0 \sin \varphi_0 + \cos \varphi_0 \sin \varphi_0 \quad (8)$$

putem pune

$$\varphi_0 = \sin \varphi_0 + \varepsilon$$

deci

$K = \varepsilon + \sin \varphi_0 (1 + \cos \varphi_0 - 2 \cos \varphi) = \varepsilon + \sin \varphi_0 K'$
or cantitatea K va fi de sigur pozitivă dacă K' va fi pozitiv, căci punând pe $\sin \varphi^0$ în loc de φ_0 am micșorat scăđutul; or K' se poate scrie

$$K' = (1 - \cos \varphi) + (\cos \varphi_0 - \cos \varphi);$$

când φ_0 variază între φ și zero, este evident că K' este tot-d'a-una pozitiv; cu atât mai mult și K când φ_0 variază între 0 și $-\varphi$ am: (schimbând pe φ_0 în $-\varphi_0$ pentru a pune în evidență semnul în ecuațiunea 8)

$K_1 = -\varphi_0 + 2 \cos \varphi \sin \varphi_0 - \cos \varphi_0 \sin \varphi = -(\varphi_0 - 2 \cos \varphi \sin \varphi_0 + \cos \varphi_0 \sin \varphi)$
deci K_1 este tot-d'a-una negativ.

Deci Q'_0 anulându-se pentru $\varphi_0 = 0$ trecând de la valori negative la positive, (când φ_0 variază între $-\varphi$ și $+\varphi$) Q'_0 trece prin un maximum pentru $\varphi_0 = 0$

Deci :

Maximumul împingerii Q se produce când sarcina calcă dreptul vârfului arcului.

CAP. II

Comparațiune între arcele parabolice și circulare de aceeași deschidere și fleșă din punctul de vedere al împingerii

Pentru arcele parabolice am găsit

$$Q_p = \frac{5}{64} P \frac{a}{f} (1 - u^2) (5 - u^2)$$

și pentru cele circulare

$$Q_c = \frac{P}{4} \frac{(\cos \varphi + \varphi \sin \varphi - \cos \varphi \sin^2 \varphi - \frac{1}{3} \cos^3 \varphi) - (\cos \varphi_0 + \varphi_0 \sin \varphi_0 - \cos \varphi_0 \sin^2 \varphi_0 - \frac{1}{3} \cos^3 \varphi_0)}{\sin \varphi - \frac{1}{3} \sin^3 \varphi - \varphi \cos \varphi}$$

Or

$$\cos \varphi + \varphi \sin \varphi - \cos \varphi \sin^2 \varphi - \frac{1}{3} \cos^3 \varphi = \frac{2}{3} \cos^3 \varphi + \varphi \sin \varphi$$

Deci

$$Q_c = \frac{P}{4} \frac{(\varphi \sin \varphi + \frac{2}{3} \cos^3 \varphi) - (\varphi_0 \sin \varphi_0 + \frac{2}{3} \cos^3 \varphi_0)}{\sin \varphi - \frac{1}{3} \sin^3 \varphi - \varphi \cos \varphi}$$

Să presupunem că poziția sarcinei este aceeași în raport cu arcurile considerate; să studiem variațiunea funcțiunei

$$Q_p - Q_c = \frac{P}{4} \left[\frac{5}{16} \frac{a}{f} (1 - u^2) (5 - u^2) - \frac{\varphi \sin \varphi + \frac{2}{3} \cos^3 \varphi - 2}{\sin \varphi - \frac{1}{3} \sin^3 \varphi - \varphi \cos \varphi} \right]$$

pentru a face comparațiunea facilă să considerăm cazul când sarcina P calcă în dreptul vârfului arcului; în acest cas am

$$q = \frac{2}{3}$$

$$\frac{5}{16} (1 - u^2) (5 - u^2) = \frac{25}{16}$$

deci

$$Q_p - Q_c = \frac{P}{4} \left[\frac{25}{16} \frac{a}{f} - \frac{\varphi \sin \varphi + \frac{2}{3} \cos^3 \varphi - \frac{2}{3}}{\sin \varphi - \frac{1}{3} \sin^3 \varphi - \varphi \cos \varphi} \right]$$

Or observăm că

$$a = r \sin \varphi \text{ și } f^2 + a^2 = 2 r f$$

Obțin deci

$$\sin \varphi = \frac{a}{r} \cos \varphi = \sqrt{1 - \frac{a^2}{r^2}} = 1 - \frac{f}{r}$$

prin urmare :

$$Q_p - Q_c = \frac{P}{4} \left[\frac{25}{16} \frac{a}{f} - \frac{\varphi \frac{a}{r} + \frac{2}{3} \left[\left(1 - \frac{f}{r}\right)^3 - 1 \right]}{\frac{a}{r} - \left(\frac{a}{r}\right)^3 - \varphi \left(1 - \frac{f}{r}\right)} \right]$$

Calculând diferența $Q_p - Q_c$ pentru valori ale lui $\frac{f}{a}$, sucesiv egale cu:

$$1, \frac{2}{3}, \frac{1}{2}, \frac{2}{5}$$

cari corespund unei turtiri $\left(\frac{f}{2a}\right)$ de

$$\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}$$

găsesc rezultatele din tabloul următor :

$\frac{f}{2a}$	Valórea împingerii Q	
	Parabolă	Cerc
$\frac{1}{2}$	0.390,625 P	0.27,122 P
$\frac{1}{3}$	0.58,594 P	0.54,447 P
$\frac{1}{4}$	0.78,125 P	0.71,908 P
$\frac{1}{5}$	0.97,656 P	0.91,502 P

Nota 1.— S'ar putea deci întrebuița, pentru a găsi împingerea Q în cazul arcelor circulare, tot formula simplă a împingerii arcelor parabolice, cu condițiune ca acea împingere să fie multiplicată cu un factor μ :

$$Q = \mu \frac{5}{64} \frac{a}{f} (1 - u^2) (5 - u^2)$$

μ ar fi un factor variabil, depinzând de raportu $\frac{f}{2a}$. Um tablou analog cu cel de mai sus, ar putea determina valorile lui φ pentru valori mai apropiate ale lui $\frac{f}{2a}$.

Nota 2.— Se vede lesne din tabloul de mai sus, că arcele parabolice sunt cu mult mai avantajoase de cât cele circulare, în cas când arcele nu sunt prea turtite; In adevăr împingerea dă un moment, ce se scade din momentul total; prin urmare avantajul e de partea arcelor parabolice.

În cas când arcele — fie parabolice sau circulare — sunt turtite ($\frac{f}{2a} < \frac{1}{4}$), nu este diferență însemnată între aceste categorii de arce; alegerea unui tip sau altuia e arbitrară; pe lângă acesta, formula împingerii arcelor parabolice se poate întrebuința — în acest cas — și pentru a calcula împingerea arcelor circulare, considerând pe $\mu = 1$

CAP. III

Altă formulă pentru împingerea arcelor

Aplicație la arcele de cerc și de parabolă

Să considerăm un arc de cerc; momentul încovăetor în o secțiune M cu abscisa x este:

$$M = \left[-Qy \right]_0^l + \left[P(1-u)x \right]_0^l + \left[Pu(1-x) \right]_0^l$$

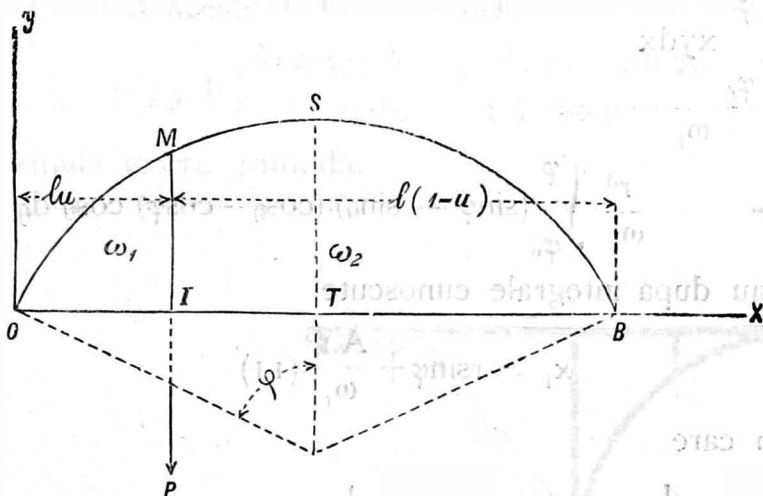

Fig. 3.

deci ecuațiunea lui Navier

$$\int_{S_0}^S Myds = 0$$

în care se înlocuește ds prin dx ne dă:

$$Q = \frac{P(1-u) \int_0^{lu} xydx + Pu \int_{lu}^l (l-x)ydx}{\int_0^l y^2 dx} \quad (9)$$

Fie ω_1 și ω_2 ariile porțiunilor OMI și MSBI și ω aria totală OSB; am

$$\omega = \omega_1 + \omega_2$$

Fie x_1 și x_2 abscisele centrelor de greutate ale ariilor ω_1 și ω_2 , x_3 și y_3 coordonatele centrului de greutate al ariei ω ;

$$\omega_1 = \int_0^{lu} ydx \quad \omega_2 = \int_{lu}^l ydx$$

Pe de altă parte știm ca suma momentelor ariilor elementare ($d\Omega$) în raport cu o axă, este egală cu momentul ariei totale, — considerată ca concentrată în centrul de greutate — în raport cu aceeași axă; deci:

$$\omega_1 x_1 = \int_0^{lu} xydx \quad \omega_2 x_2 = \int_{lu}^l xydx$$

deci adunând:

$$\omega_1 x_1 + \omega_2 x_2 = \int_0^l xydx = \omega x_3$$

și

$$\int_0^l y^2 dx = \omega y_3$$

ținând compt de cele de mai sus, ecuațiunea (9) devine:

$$Q = \frac{P(1-u)\omega_1 x_1 + Pu\omega_2 x_2 - Pu\omega x_3}{\omega y_3} = P \frac{\omega_1 x_1 + lu\omega_2 - u\omega x_3}{\omega y_3}$$

sau

$$Q = P \frac{\omega_1 x_1 + u(l\omega_2 - \omega_2)}{\omega y_3} \text{ și cum } x_3 = \frac{l}{2} \text{ am:}$$

$$Q = P \frac{\omega_1 x_1 + ul(\omega_2 - \frac{\omega}{2})}{\omega y_3}$$

dar $\omega_2 = \omega - \omega_1$, deci $\omega_2 - \frac{\omega}{2} = \omega - \omega_1 - \frac{\omega}{2} = \frac{\omega}{2} - \omega_1$, deci

$$Q = P \frac{\omega_1 x_1 + lu(\frac{\omega}{2} - \omega_1)}{\omega y_3}$$

sau în fine:

$$Q = P \frac{\omega_1 x_1 - lu}{\omega y_3} + \frac{1}{2} P \frac{lu}{y_3} \quad (10)$$

acesta este formula generală a împingerii pentru ori-ce arc, când se poate înlocui ds prin dx în formula lui Navier.

Cu ajutorul acestei formule putem lesne găsi formulele deja date pentru arcele de parabolă și cerc.

A) *In cazul Parabolei.* Raportându-ne la fig. 3, ecuațiunea parabolei O S B va fi:

$$Y = \frac{4f}{l^2} x(l-x)$$

$$\text{deci: } x_1 = \frac{\int_0^{lu} xydx}{\int_0^{lu} ydx} = \frac{\int_0^{lu} x^2 dx - \int_0^{lu} x^3 dx}{\int_0^{lu} x dx - \int_0^{lu} x^2 dx} = lu \frac{4-3u}{6-4u}$$

de asemenea:

$$\omega_1 = \int_0^{lu} ydx = \int_0^{lu} x dx - \int_0^{lu} x^2 dx = \frac{2}{2} flu^2 (2-2u)$$

făcând $u=1$ găsim:

$$\omega = \frac{2}{3} fl$$

$$\omega y_3 = \int_0^1 y^2 dx = \frac{16f^2}{14} \int_0^1 x^2 (1-x)^2 dx = \frac{16}{30} f^2 l$$

$$\text{deci } y_3 = \frac{\frac{16}{30} f^2 l}{\frac{2}{3} fl} = \frac{4}{5} f$$

inlocuind în equat (10) am:

$$Q = P \frac{\frac{2}{3} fl u^2 (3-2u) + \frac{4-3u}{6-4u} - lu}{\frac{2}{3} fl} + \frac{1}{2} P \frac{lu}{\frac{4}{5} f}$$

și făcând toate reducerile:

$$Q = \frac{5}{8} P \frac{1}{f} u (1-u) (1+u-u^2)$$

Ca să revenim la formula dată (3), observ că trebuie să mut axele cu origina în T (fig. 3); deci

$$l(2-u) = a + au^1 \quad u = \frac{1-u^1}{2}; (10')$$

observând că trebuie să inlocuim P prin 2P (în cazul fig. 3 sarcina aplicată e 2P) și ținând compt de (10') am:

$$Q = \frac{5}{8} 2P \frac{2a}{f} \frac{1-u^1}{2} \frac{1+u^1}{2} \frac{5-u^2}{4} = \frac{5}{32} P \frac{a}{f} (1-u^2)(5-u^2)$$

care e formula căutată.

B. In cazul Cercului. — In acest cas am:

$$x = r (\sin \varphi - \sin \theta)$$

$$y = r (\cos \theta - \cos \varphi)$$

$$dx = -r \cos \theta d\theta$$

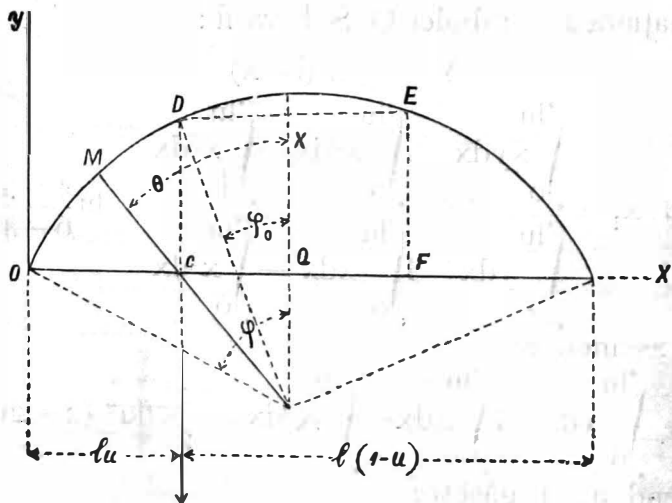

Fig. 4.

In acest cas am:

$$\omega_1 = \int_{\varphi_0}^{\varphi} y \, dx = r^2 \int_{\varphi_0}^{\varphi} (\cos \theta - \cos \varphi) \cos \theta \, d\theta$$

și efectuind integrale cunoscute găsesc:

$$\omega_1 = r^2 \left[\left(\frac{\varphi}{2} + \frac{1}{4} \sin 2\varphi - \sin \varphi \cos \varphi \right) - \left(\frac{\varphi_0}{2} + \frac{1}{4} \sin 2\varphi_0 - \cos \varphi \sin \varphi_0 \right) \right]$$

In mod analog găsesc

$$\omega_0 = \left(\frac{\varphi_0}{2} + \frac{1}{2} \sin 2\varphi - \cos \varphi \sin \varphi_0 \right) r^2$$

și

$$\omega = \left(\frac{\varphi}{2} + \frac{1}{4} \sin 2\varphi - \cos \varphi \sin \varphi \right) 2r^2$$

de asemenea

$$\int_{\varphi_0}^{\varphi} xy \, dx =$$

$\omega_1 =$

$$\frac{r^3}{\omega_1} \int_{\varphi_0}^{\varphi} (\sin \varphi - \sin \theta) (\cos \theta - \cos \varphi) \cos \theta \, d\theta$$

sau după integrale cunoscute

$$x_1 = r \sin \varphi + \frac{Ar^3}{\omega_1} (11)$$

in care

$$A = \frac{1}{3} (\cos^3 \varphi - \cos^3 \varphi_0) + \frac{1}{2} \cos \varphi (\sin^2 \varphi - \sin^2 \varphi_0)$$

In acelaș mod

$$\omega y_3 = 2r^3 \int_0^{\varphi} (\cos \theta - \cos \varphi)^2 \cos \theta \, d\theta$$

sau după reduceri simple:

$$y_3 = \frac{4r^3 \sin^3 \varphi}{3\omega} - 2r \cos \varphi (12)$$

Inlocuind valorile de mai sus în equațiunea (10) am:

$$Q = P \frac{\omega_1}{\omega} \frac{r \sin \varphi + \frac{Ar^3}{\omega} - lu}{\frac{4}{3} \frac{r^3 \sin^3 \varphi}{\omega} - 2r \cos \varphi} + \frac{1}{2} P \frac{lu}{\frac{4}{3} \frac{r^3 \sin^3 \varphi}{\omega} - 2r \cos \varphi}$$

ținând compt că

$$lu = r (\sin \varphi - \sin \varphi_0) \quad \text{și ca } \omega_1 = \frac{\omega}{2} - \omega_0$$

am

$$Q = 1,5 P \frac{\omega \sin \varphi + Ar^2 - \omega_0 \sin \varphi_0}{1 - 2r^2 \sin^3 \varphi - 3\omega \cos \varphi} (12')$$

Cantitățile ω , ω'_0 , A sunt lesne de calculat.

Nota.— Fiind că, aproape în ori ce Aide-Mémoire se găsesc suprafețele segmentelor pentru raza r și unghiul la centru dat, ω , și ω se pot găsi imediat; în adevăr dacă numesc:

δ_1 aria segmentului de rază r și unghiul la centru φ
 δ_0 " " " " " " " " φ_0
 am

$$\omega = r^2 \delta \quad (13) \quad \delta = \varphi - \sin \varphi \cos \varphi$$

$$\omega_0 = \frac{1}{2} r^2 [\varphi_0 - \sin \varphi_0 - 2 \sin \varphi_0 (\cos \varphi - \cos \varphi_0)];$$

$$\omega'_0 = \frac{1}{2} r^2 \delta_0 - r^2 \sin \varphi_0 (\cos \varphi - \cos \varphi_0) \quad (14)$$

sau

$$\omega = \frac{r^2}{2} (\delta_0 + \tau_0)$$

în care:

$$\delta_0 = \varphi_0 - \sin \varphi_0 \cos \varphi_0 \quad \tau_0 = 2 \sin \varphi_0 (\cos \varphi_0 - \cos \varphi)$$

Înlocuind aceste valori în equat. (12') am

$$Q = 0.75 P \frac{\frac{1}{2} \delta \sin \varphi + A - \frac{1}{2} (\delta_0 + \tau_0) \sin \varphi_0}{\sin^3 \varphi - 3 \delta \cos \varphi}$$

formulă foarte comodă.

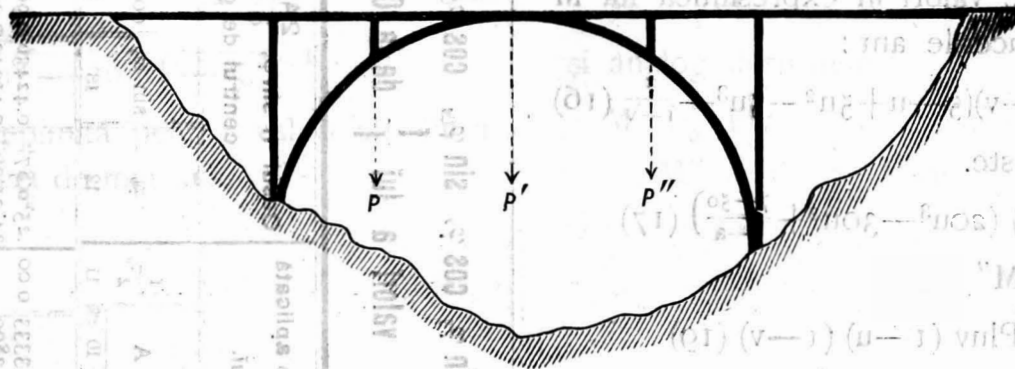

Fig. 5

CAP. IV

Liniile de influență a momentelor încovăetore în cazul arcelor parabolice articulate la născeri (când nu se ține compt de comprimare și când se poate înlocui ds prin dx în formula lui Navier) Cazul sarcinilor izolate

Să căutăm liniile de influență a momentelor încovăetore produse de o forță P aplicată în secțiunea M' cu abscisa lu în raport cu o secțiune

M cu abscisa $lv = \frac{4f}{2} \times (1 - x)$;

Notă. S'a calculat, după cum se vede în tabloul din pag. 55 cantitățile ce intră în formula (15) pentru valorile lui $\frac{f}{l}$ cuprinse între 0.50 și 0.15 (din 0.05 în 0.05).

Aceasta s'a făcut în 3 ipoteze:

1) Sarcina P e aplicată în dreptul vârfului arcului
 2) " " " " centru de gravitate al arcului.

3) Sarcina P e aplicată la jumătatea semi deschiderii arcului.

Aceste sunt cazurile de considerat căci pilaștri prin cari se transmit arcului sarcinile P , P' , P'' (reacțiuni) se așează de obicei în porțiunile considerate.

Cu ajutorul cifrelor din tablou se poate calcula cu înlesnire împingerea arcelor circulare.

Intocmirea lui a fost destul de laborioasă.

Vom distinge două cazuri:

- 1) Sarcina P e aplicată la dreapta secțiunii;
- 2) Sarcina P e aplicată la stânga secțiunii.

1) P la dreapta secțiunii

Momentul încovăetor în secțiunea M este (fig. 6)

$$M = Qy - Plu(1-v) + Pl(u-v)$$

sau

$$M = Qy - Plv(1-u)$$

or împingerea Q (pag. 12) este

$$Q = \frac{5}{8} \cdot P \cdot \frac{1}{f} u (1-u) (1+u-u^2) \text{ și } y = 4fv(1-v)$$

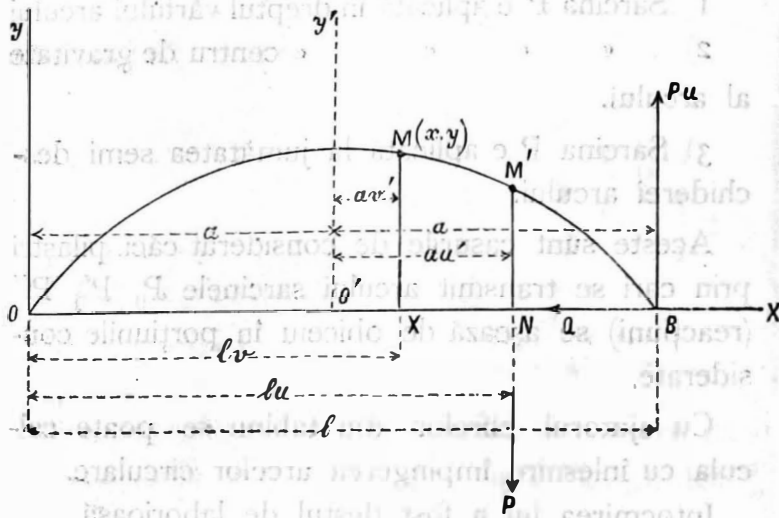

Fig. 6

deci înlocuind aceste valori în expresiunea lui M și făcând toate reducerile am :

$$M = \frac{1}{2} Plv (1-u)(1-v) (5-u+5u^2-5u^3 - \frac{2}{1-v}) \quad (16)$$

derivata întâia M' este.

$$M' = \frac{1}{2} Plv (1-v) (20u^3 - 30u^2 + \frac{7-5v}{1-v}) \quad (17)$$

și derivata a doua M''

$$M'' = -30 Pluv (1-u) (1-v) \quad (19)$$

Curba represintată de equațiunea 16 presintă câte un punct de inflexiune în O și B.

Curba presintă tot-d'a-una convexitatea sa către ygrecurile positive.

Coeficientul angular altangentei în punctul B este

$$\text{tg } O = \frac{1}{2} Plv (5v-3) \quad (19)$$

Equațiunea (19) arată că tangenta la ramura din dreapta se confundă cu O X pentru $V = \frac{3}{5}$

Punctul cu această abscisă distinge două regiuni :

a) Când $v < \frac{3}{5}$ curba taie axa ox încă cu un punct afară de B;

b) Când $v > \frac{3}{5}$ curba nu taie pe Ox cu nici un punct altul afară de B.

Tabloul de valorile cantităților φ , $\sin \varphi$, $\cos \varphi$, $\sin \varphi_0$, $\cos \varphi_0$, A , δ , δ etc. cari intră în calculul împingerei, pentru valori a lui $\frac{f}{l}$ de la 0.50 până la 0.15.

$\frac{f}{l} = \alpha$	Casul I $\varphi_0 = 0$ forța P e aplicată la vârful arcului.						Casul II $\sin \varphi_0 = \frac{2A}{\delta}$; forța P e aplicată în centrul de greutate al arcului						Casul III $\sin \varphi_0 = \frac{1}{2} \sin \varphi$; forța P e aplicată la jumătatea semi deschiderii arcului						OBSERVAȚIUN
	φ_0	$\sin \varphi_0$	$\cos \varphi_0$	$\frac{I}{2} \tau_0$	A	$\frac{I}{2} \tau_0$	φ_0	$\sin \varphi_0$	$\cos \varphi_0$	$\frac{I}{2} \tau_0$	A	$\frac{I}{2} \tau_0$	φ_0	$\sin \varphi_0$	$\cos \varphi_0$	$\frac{I}{2} \tau_0$	A	$\frac{I}{2} \tau_0$	
0.50	0.00	0.00	1.00	0.00	-0.3333	0.00	25°0'37"	0.42436	0.90549	0.0270	-0.2745	0.3843	18	0.50000	0.86603	0.0453	-0.2165	0.4330	70° (rond)
0.45	83°58'43"	0.99448	0.10453	0.6811	-0.2809	"	24°21'26"	0.41242	0.91085	0.0247	-0.2086	0.3324	30°	0.49729	0.80748	0.0445	-0.1516	0.3794	
0.40	77°20'	0.97561	0.21928	0.5679	-0.2256	"	23°25'0"	0.39743	0.91764	0.0220	-0.1668	0.2775	29°11'22"	0.48780	0.87300	0.04185	-0.1401	0.3190	
0.35	70°	0.93900	0.34202	0.45017	-0.1690	"	22°3'0"	0.37541	0.92085	0.0184	-0.1327	0.2271	28°1'17"	0.46980	0.88277	0.0372	-0.1028	0.2542	
0.3333	67°22'46"	0.92307	0.38461	0.41046	-0.1502	"	21°28'0"	0.36593	0.93026	0.0170	-0.1016	0.1998	27°29'9"	0.46153	0.88710	0.0351	-0.0929	0.2319	
0.30	61°55'37"	0.88235	0.47060	0.33555	-0.1179	"	20°34'14"	0.35136	0.93026	0.0150	-0.0848	0.1646	26°10'44"	0.44117	0.89743	0.0300	-0.0688	0.1883	
0.25	53°7'45"	0.80000	0.60000	0.22360	-0.0694	"	18°21'5"	0.31484	0.94915	0.0107	-0.0507	0.1599	23°34'41"	0.40000	0.91040	0.0225	-0.0407	0.1260	
0.20	43°35'	0.68982	0.72440	0.13064	-0.0346	"	15°21'29"	0.26485	0.96432	0.0083	-0.0382	0.0636	20°10'35"	0.34491	0.93864	0.0142	-0.0198	0.0567	
0.15	33°23'54"	0.55046	0.83485	0.00104	-0.0136	"	12°41'45"	0.22053	0.97537	0.00365	-0.0092	0.0311	15°58'32"	0.27523	0.96138	0.0071	-0.0092	0.0310	

$$\sin \varphi = \frac{4\alpha}{1+4\alpha^2}; \alpha = \frac{f}{l}$$

Pentru a găsi porțiunea sarcinei pentru care momentele încovăetore să fie maxime, n'avem de cât să studiem variațiunea cantității u pentru valori ale lui v superioare sau inferioare lui $\frac{3}{5}$, în ecuațiunea :

$$M' = Plv (1-a) (20 u^3 - 30 u^2 + \frac{7.5 v}{1-v}) = 0$$

$$\text{ceea ce dă : } 20 u^3 - 30 u^2 + \frac{3.5 v}{1-v} = 0$$

$$\text{de unde : } V = \frac{30 u^5 - 20 u^3 - 7}{30 u^2 - 20 u^3 - 5} \quad (20)$$

ecuațiunea 20 se poate scri :

$$V = \frac{2(u + 0.42666)(u - 1.28889)(u - 0.63776)}{(2u - 1)(u - \sqrt{\frac{3+1}{2}})(u + \sqrt{\frac{3-1}{2}})}$$

numitorul este negativ pentru valori ale lui u inferioare lui $\frac{1}{2}$, or numărătorul este pozitiv pentru aceste valori; u trebuie să aibă deci valori mai mari ca $\frac{1}{2}$ și pentru ca v să fie pozitiv trebuie ca :

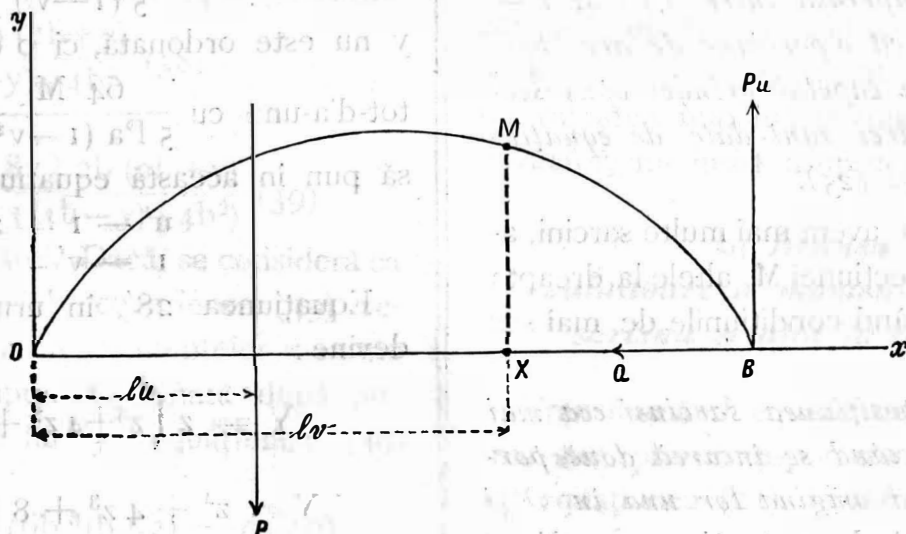
$$u > 0.63776$$

condițiune ce cuprinde cu sine pe $u > 0.50$

Condițiunea $v > 1$ se reduce la

$$1 - \frac{2}{30 u^2 - 20 u^3 - 5} < 1$$

care e evident îndeplinită pentru valori ale lui u ce satisfac condițiunei de mai sus.

(Fig. 7)

Ecuațiunea 23 arată că ramura din stânga prezintă un punct de inflexiune în O și B.

Curba prezintă tot-d'a-una convexitatea către ygrecurile pozitive.

Valoarea limită a lui v , corespunde lui $u = 1$ această valoare e $v = \frac{3}{5}$ de acord cu cele deduse mai sus.

În resumat :

Când v variază între : 0 — și — $\frac{3}{5}$,

U este cuprins între : 0.63776 — și — 1 ;

deci :

Maximul momentului încovăetor, datorit unor sarcine P , situate la dreapta secțiunei — când secțiunea considerată e cuprinsă între 0 și $\frac{3}{5}l$ — se obține când se încarcă o porțiune din arc, porțiune având origina în capătul grindei opus secțiunei; limitele încărcării sunt date de ecuațiunile de mai sus, (eq. 20).

2) Sarcina P la stânga secțiunei.

Momentul încovăetor în secțiunea M este :

$M = Qy - Pu (l-lv)$ sau $M = Qy - Plu (1-v)$ înlocuind pe Q și Y prin valorile lor respective :

$Q = \frac{5}{8} P \frac{1}{l} u (1-u) (1+u-u^2)$; și $Y = 4fv (1-v)$ am dupe toate reducerile :

$$M = \frac{1}{2} Pluv (1-v) (5 u^3 - 10 u^2 + 5 - \frac{2}{v}) \quad (21)$$

și analog derivatele :

$$M' = \frac{1}{2} Plv (1-v) (20 u^3 - 30 u^2 + 5 - \frac{v}{2}) \quad (22)$$

$$M'' = -30 Plvu (1-v) (1-u) \quad (23)$$

Coeficientul angular al tangentei cu B este :

$$\text{tg } \theta' = -\frac{1}{2} Pl (1-v) (5v - 1)$$

care nu se anulează pentru nici o valoare a lui v cuprinsă între 0 și 1.

Condițiunea ca momentul încovăetor să fie maximum ne dă:

$$V = \frac{2}{20u^3 - 30u^2 + 5} \quad (24)$$

cu condițiunea ca

$$I > V > 0 \quad (25)$$

Ecuațiunea 24 se poate scri:

$$V = \frac{1}{5(2u-1) \left(u + \frac{\sqrt{3-1}}{2}\right) \left(u - \frac{\sqrt{3+1}}{2}\right)}$$

Condițiunea $v > 0$ dă

$$U < 0.5 \quad (26)$$

Condițiunea $v < 1$ dă ținând compt de (26)

$$2 < 20u^3 - 30u^2 + 5$$

$$\text{sau } 2u^3 - 3u^2 + 0.30 > 0$$

care se pot scri, resolvind'o:

$$2(u - 0.36224)(u - 1.42664)(u + 0.28892) > 0$$

deci

$$0 < u < 0.36224 \quad (27)$$

care coprinde pe (26).

Prin urmare:

Când v e cuprins între $\frac{2}{5}$ și 1

U variază între 0 și 0.36224

deci:

Maximul momentului încovăetor datorit unor sarcini P , situate la stânga secțiunii—când secțiunea considerată e cuprinsă între $0,4l$ și l —se obține când se încarcă o porțiune de arc, porțiune având origina în capătul grinzii opus secțiunii; limitele încărcării sunt date de ecuațiunile de mai sus (24) și (25).

Dacă presupunem că avem mai multe sarcini, aplicate unele la stânga secțiunii M , altele la dreapta acestei secțiuni, observând condițiunile de mai sus deducem:

A) Când $v < \frac{3}{5}$ pozițiunea sarcinei cea mai defavorabilă se obține când se încarcă două porțiuni din grindă, având origina lor una în O și alta în B , sau încărcându-se porțiunea mediană complementară (fig. 8 și 9).

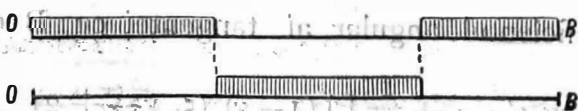

Fig. 8 și 9.

B) Când $v > \frac{3}{5}$ pozițiunea sarcinei cea mai defavorabilă se obține când se încarcă o porțiune din grindă, având origina în O , sau o porțiune cu origina în B . (fig. 10 și 11).

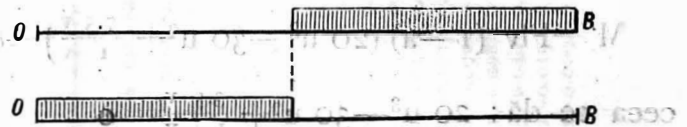

Fig. 10 și 11.

CAPIT. V

Curba învăluitoare a momentelor maxime în cazul arcelor paralele.

a) **Branșa curbei când sarcina se află la dreapta secțiunii (ramura din dreapta).**

Să considerăm equat. (16) și să transportăm axele coordonate paralel cu Oy așa că origina O să vie în O' ; ecuațiunile de transformare vor fi (fig. 6):

$$U = \frac{1+u'}{2} \quad v = \frac{1+v'}{2} \quad l = 2a$$

ecuațiunea (16) devine:

$$M = \frac{5}{64} Pa^2 (1-v^2)(u^2-1) \left[u^3 + u^2 - 5u' + \frac{25}{5} \frac{v'+7}{(1-v')} \right] \quad (28)$$

ecuațiunea se poate scri

$$Y = \frac{64 M}{5 Pa (1-v^2)} = (u'-1) \left(u'^3 + u'^2 - 5u' + \frac{25 v' + 7}{5(1-v')} \right) \quad (28')$$

y nu este ordonată, ci o cantitate variabilă egală

$$\text{tot-d'a-una cu } \frac{64 M}{5 Pa (1-v^2)}$$

să pun în această ecuațiune:

$$\left. \begin{aligned} u' - 1 &= z \\ 1 - v' &= t \end{aligned} \right\} \quad (29)$$

Ecuațiunea 28', în urma acestei substituțiuni devine:

$$Y = z \left(z^3 + 4z^2 + \frac{32}{5t} - 8 \right) \text{ sau}$$

$$Y = z^4 + 4z^3 + 8 \left(\frac{4}{5t} - 1 \right) z \quad (30)$$

condițiunea ca momentul să fie maximum $\left(\frac{dM}{du} = 0 \right)$ dă

$$\frac{dy}{dz} = \text{sau } z^3 + 3z^2 + 2 \left(\frac{4}{5t} - 1 \right) z = 0 \quad (31)$$

Pentru a găsi curba învăluitoare a momentelor n'avem de cât să eliminăm în ecuațiunile (30) și

(31) variabila z ; artificiile de calcul ce le am făcut pentru a pune sub o formă simplă ecuațiune (28) și derivata sa, fac eliminarea foarte ușoară; în adevăr, ecuațiunile (30) și (31) se pot scri:

$$z^4 + 4z^3 + 4bz - y = 0 \quad (32)$$

și
$$z^3 + 3z^2 + 2b = 0 \quad (33)$$

Îmulțind ecuațiunea (33) cu z și scădând-o din (32) am

$$z^4 + 2bz - y = 0 \quad (33')$$

pe care scădând-o din (33) obțin:

$$3z^2 - 2bz + (2b + y) = 0 \quad (34)$$

Ecuațiunile (32) și (33) dau:

$$\frac{z^4 + 4z^3}{z^3 + 3z^2} = \frac{4bz - y}{2b}$$

sau reducând:

$$2bz^2 + (4b - y)z - 3y = 0 \quad (35)$$

Ecuațiunile (32) și (32) dau de asemenea:

$$\frac{z^3 + 4z^2 + 2b}{z^2 + 3z} = -\frac{y}{b}$$

sau făcând reducerile:

$$2bz^3 + (8b + y)z^2 + 3yz + 8b^2 = 0$$

dacă din această ecuațiune scădem pe (33'), după ce am îmulțit toți termenii săi cu $2b$, obțin, după toate simplificările:

$$(2b + y)z^2 + 3yz + 4b^2 = 0 \quad (36)$$

Resolvind ecuat (34) și (36) în raport cu Z (îmulțind pe 34 cu $(2b + y)$ și pe (36) cu (3) și scădând) am:

$$Z = \frac{(2b + y)^2 - 12b^2}{9y + 2b(2b + y)} \quad (37)$$

Eliminând pe z^2 din ecuațiunile 34 și 35 obțin:

$$Z = \frac{9y + 2b(2b + y)}{2(4b - y) + 4b^2} \quad (38)$$

prin urmare:

$$\frac{(26 + y)^2 - 12b^2}{9y + 2b(2b + y)} = \frac{8y + 2b(2b + y)}{3(4b - y) + 4b^2} \quad (39)$$

care e rezultatul eliminării. Dacă se consideră ca coordonate variabilele y și b ecuațiunea (39) reprezintă curba evaluatoare a momentelor maxime pentru ramura din dreapta. Ordonată după puterile descrescânde ale lui y , ecuațiunea (39) devine:

$$Y^3 + (12b + 27)Y^2 + 16b^3(b + 2) = 0 \quad (40)$$

formulă cu totul simplă:

Pentru a reveni la variabilele u' și v' înlocuiesc pe y și b cu valorile lor scoase din ecuațiunile (28'), (29) și ecuațiunea:

$$(40') \quad \frac{b}{2} = \frac{4}{5t} - 1$$

obțin:

$$(40'') \quad y = \frac{4 \delta M}{5 Pa (1 - v'^2)} = \frac{2 \delta \cdot M}{5 Pa (1 - v'^2)}; \quad b + 2 = \frac{8}{5f} = \frac{2^3}{6(1 - v')}$$

$$\text{și } 12b + 27 = 12(b + 2) + 3 = \frac{96}{5(1 - v')} + 3 =$$

$$\frac{111 - 15v'}{5(1 - v')} = 3 \cdot \frac{37 - 5v'}{5(1 - v')}$$

$$b^3 = 2^3 \left(\frac{4}{5t} - 1 \right)^3 = \frac{2^3 (5v' - 1)^3}{5^3 (1 - v')^3} = \frac{2^{18} M^3}{2^{18} M^3}$$

deci ecuațiunea 40 devine
$$\frac{5^3 P^3 a^3 (1 - v')^3 (1 + v') + 3 \cdot \frac{37 - 5v'}{5(1 - v')} \cdot \frac{2^{12} M^2}{5^2 P^2 a^2 (1 - v')^2 (1 + v')^2} + \frac{2^4 \cdot 2^3 (5v' - 1)^2 \cdot 2^3}{5^4 (1 - v')^2 (1 - v')} = 0$$

sau

$$64(1 - v')M^3 + 3Pa(1 - v'^2)(37 - 5v')M^2 + \frac{P^3 a^3}{20}(1 + v')^3(5v' - 1)^3 = 0 \quad (41)$$

Aceasta este curba învăluitoare a momentelor maxima pentru ramura din dreapta.

Am văzut că v poate varia între 0 și $\frac{3}{5}$ deci v poate și el varia între -1 și $\frac{1}{5}$; secțiunea considerată e cuprinsă între $-a$ și $\frac{a}{5}$.

Ecuațiunea (41) s'ar putea construi, pe direct fie cu ajutorul ecuat. (40), (40') și (40'').

S'ar putea găsi și valoarea «*maxima maximum*» a momentelor încovăetoare; n'am avea de cât să eliminăm pe v între ecuat (41) și derivata sa în raport cu v ; ecuat rezultanta în M ne ar da valoarea maximă și minimă a momentului încovăetor, nu insist asupra acestei cestiuni.

b) *Branșa curbei*

învăluitoare a momentelor maxime când sarcina se află la stânga secțiunii.

Transformând ecuațiunea (21) în modul arătat mai sus, prin transportarea axelor, cu origina în O' ecuațiunea (21) devine:

$$M = \frac{5}{64} Pa' (1 - v'^2) (u' + 1) \left[u'^3 - u'^2 - 5u' + \frac{25v' - 7}{5(1 + v')} \right] \quad (42)$$

și condițiunea ca momentele să fie maximum dă

$$u'^3 - 3u' - \frac{5}{5(1 + v')} = 0 \quad (43)$$

Observ că equat (42) se poate deduce din (28) schimbând pe u' în $-u'$ și pe v' în $-v'$, prin urmare ecuațiunea curbei învâluitoare a momentelor maxime, ramura din stânga, se va putea deduce din equat (41) schimbând pe v' în $-v'$ (u nu figurează în acea ecuațiune), deci acea ecuațiune va fi

$$(44) \quad 64 (1+v') M^3 + 3 P a (-v')^2 (37+5v) M^2 - \frac{P^3 a^3}{20} (1-v')^3 (5v'+1) = 0$$

găsirea momentului «*maxima maximorum*» ar fi o chestiune de calcul. Variabila v e cuprinsă între $v = \frac{1}{5}$ și $v = 1$.

Notă. Formulele împingerilor și liniile de influență date mai sus, sunt destul de aproximative numai când arcele sunt mai turtite; în acest cas valorile împrejurărilor, deci și a momentelor nu diferă mult între ele (după cum am văzut) și liniile de influență pentru arcele circulare sunt aproape aceleași ca și pentru arcele parabolice.

Variațiunea secțiunii grinzii arcului pentru ca formulele ce se obțin înlocuind pe ds prin dx să fie perfect exacte.

Presupunând, ca și până acum, arcul simetric în raport cu o axă verticală trecând prin mijlocul deschiderii, presupunând reazemele de nivel și fixe, neținând compt, de compresiune și lansând la o parte eforturile datorite temperaturii, ecuațiunea de condițiune pentru echilibrul arcului este:

$$\int_0^l \frac{My ds}{EI} = 0 \quad (45)$$

să presupunem pe E constant pe toată întinderea secțiunii ω ; equat.

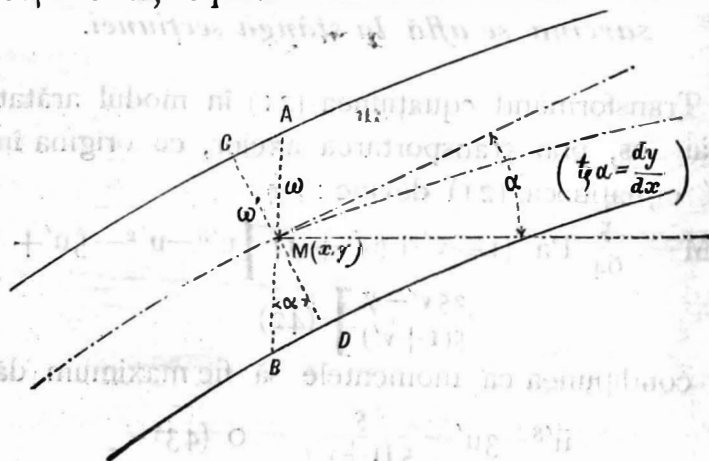

Fig. 12.

(45) se poate scri:

$$\int_0^l \frac{My dx}{I \frac{dx}{ds}} = 0;$$

în cas când:

$$I \frac{dx}{ds} = \text{constant} \quad (46)$$

formulele aplicate mai sus sunt exacte.

Ecuațiunea (46) nu se poate scri

$$\omega r^2 \cos \alpha = \text{constant}$$

sau

$$\omega' r^2 = \text{constant}$$

ω' fiind secțiunea normală pe fibre mijlocie; când ω' este constant am

$$r = \text{const}$$

rața de rotație e constantă. Aceste sunt condițiunile necesare și suficiente.

În cas când secțiunea arcului e un dublu T, condițiunile devin

$$\omega' = 2 a b = \text{constantă} = k$$

și
$$r = \frac{h}{2} = \text{constantă};$$

Am presupus că secțiunea inimei dublului T este neglijabilă căci numai în acest cas am:

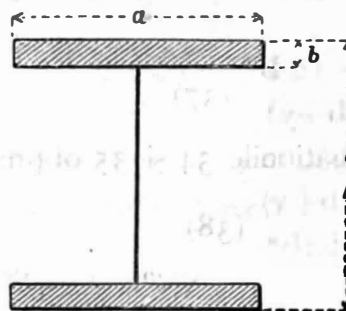

Fig. 13.

$$I = \frac{1}{2} a b h^2$$

$$\text{și } r^2 = \frac{I}{\Omega} = \frac{\frac{1}{2} a b h^2}{2 a b} = \frac{h^2}{4}$$

$$\text{sau } r = \frac{h}{2}$$

Tancred Constantinescu

Inginer în Serviciul Studiilor și Construcțiunilor